

Emili kooli 5. klassi II trimestri õpitulemused ja õppesisu

Sisukord

Emili kooli 5. klassi II trimestri õpitulemused ja õppesisu.....	1
2. kooliastmes taotletavad pädevused ja õppetöö korraldamise alused	2
5. klassi 2. trimester	4
Eesti keele õpitulemused ja õppesisu.....	4
Kirjanduse õpitulemused ja õppesisu.....	5
Liikumise õpitulemused ja õppesisu	6
Kunsti õpitulemused ja õppesisu	7
Muusika õpitulemused ja õppesisu	8
Loodusõpetuse õpitulemused ja õppesisu.....	9
Matemaatika õpitulemused ja õppesisu	10
Inimeseõpetuse õpitulemused ja õppesisu	15
Ajaloõ õpitulemused ja õppesisu	16
Käsitöö, kodunduse ja tehnoloogiaõpetuse õpitulemused ja õppesisu	17
Inglise keele õpitulemused ja õppesisu.....	18
B-võõrkeele õpitulemused ja õppesisu	18

2. kooliastmes taotletavad pädevused ja õppetöö korraldamise alused

Teise kooliastme lõpus õpilane:

- 1) hindab harmoonilisi inimsuhteid, mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena ja õpilasena; peab kinni kokkulepetest, on usaldusväärne ning vastutab oma tegude eest;
- 2) oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, oskab suunamise abil kasutada eakohaseid õpivõtteid (sealhulgas paaris- ja rühmatöövõtteid) olenevalt õppeülesande iseärasustest;
- 3) väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas, suhtub inimestesse eelarvamusteta, tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi ning mõistab kompromisside vajalikkust;
- 4) oskab oma tegevust kavandada ja hinnata ning tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida ja rakendada, oma eksimusi näha ja tunnistada ning oma tegevust korrigeerida;
- 5) oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta, teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning püüab selgusele jõuda oma huvides;
- 6) oskab mõtestatult kuulata ja lugeda eakohaseid tekste, luua eakohasel tasemel keeleliselt korrektseid ning suhtlussituatsioonile vastavaid suulisi ja kirjalikke tekste ning mõista suulist kõnet;
- 7) tuleb vähemalt ühes võõrkeeles toime igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsust ja lihtsat infovahetust tuttavatel rutiinsetel teemadel;
- 8) on kindlalt omandanud arvutus- ja mõõtmisoskuse ning tunneb ja oskab juhendamise abil kasutada loogikareegleid ülesannete lahendamisel erinevates eluvaldkondades;
- 9) väärtustab säästvat eluviisi, oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi ja hankida loodusteaduslikku teavet, oskab looduses käituda, huvitub loodusest ja looduse uurimisest;
- 10) oskab kasutada arvutit ja interneti suhtlusvahendina ning oskab arvutiga vormistada tekste;
- 11) oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet, seda tõlgendada, kasutada ja edastada; oskab teha vahet faktil ja arvamusel;

- 12) tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme;
- 13) väärtustab kunstiloomingut ning suudab end kunstivahendite abil väljendada;
- 14) väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest;
- 15) on leidnud endale sobiva harrastuse ning omab üldist ettekujutust töömaailmast.

Teises kooliastmes on õpetuse ja kasvatuse põhitaotluseks vastutustundlike ja iseseisvate õpilaste kujunemine. Õppetöös on oluline äratada ja säilitada õpilaste huvi õppekavaga hõlmatud teadmis- ja tegevusvaldkondade vastu. Teises kooliastmes keskendutakse:

- õpimotivatsiooni hoidmisele ja tõstmisele, seostades õpitud praktikaga ning võimaldades õpilastel teha valikuid, langetada otsuseid ja oma otsuste eest vastutada;
- huvitegevusvõimaluste pakkumisele;
- õpilaste erivõimete ja huvide äratundmisele ning arendamisele;
- õpiraskustega õpilastele tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

Õpetuses rakendatakse mitmekesiseid tööviise ja ülesandeid, mis võimaldavad murdeikka jõudvatel õpilastel teha iseseisvaid valikuid ja seostada õpitud praktilise eluga ning aitavad toime tulla õpilaste individuaalselt erineva arenguga, nende muutuvate suhete ja tegutsemisega uutes rollides. Õppetöö korraldamise alus 4. klassis on üld- ja aineõpetuslik tööviis kombineerituna ja 5.-6. klassis aineõpetus. Teises kooliastmes on projektid lõimitud üld- või aineõpetusse ja projektõppeks ei ole eraldi tundi. Ainekavades on projekti raames saavutatavad õpitulemused märgitud tärniga, projekti õppesisu on allajoonitud.

5. klassi 2. trimester

Eesti keele õpitulemused ja õppesisu

2 nädalatundi

Teema	Nr	Õpitulemused. Õpilane...	Õppesisu
Suuline ja kirjalik suhtlus	EK.2.1	peab sobivalt kirja- ja meilivahetust;	Sobiv suhtlus ja vorming kirjas ja e-kirjas.
	EK.2.2	esitab kuuldu või loetu kohta küsimusi ning annab hinnanguid ja toob asjakohaseid näiteid;	Kaasõpilase ja õpetaja eesmärgistatud kuulamine. Kuuldu põhjal tegutsemine, kuuldule hinnangu andmine. Suuline arvamusavaldus etteantud teema piires, vastulausele reageerimine, seisukohast loobumine. Väite põhjendamine.
Teksti vastuvõtt	EK.2.7	rakendab tuttavat liiki teksti lugemisel ja kuulamisel eri viise ja võimalusi;	Eesmärgistatud lugemine, lugemist hõlbustavad võtted. Tööjuhendi lugemine. Kava, mõttekaart, joonis jm visualiseerivad vahendid. Tarbe- ja õppetekstide mõtestatud lugemine (reegel, juhend, tabel, skeem, kaart). Kokkuvõtte konkreetsest materjalist (õppetekst, arutus). Kuuldu konspekteerimine.
	EK.2.8	*loeb ja kuulab isiklikust huvist ning õppimise eesmärkidel nii huvivaldkondade kui ka õpi- ja elutabelisi tekste;	<u>Projektiga seotud tegevused.</u>
Tekstiloome	EK.2.16	esineb suuliselt, võtab sõna, koostab ja peab lühikese ettekande;	Luuletuse või rolliteksti esitamine.
	EK.2.17	kirjutab eesmärgipäraselt loovtöid ja kirju;	Korrektse vorminguga kiri ning e-kiri.
Keeleteadlikkus	EK.2.21	tunneb eesti keele hääliküsteemi, teab ja oskab määrata sõnaliike; teab ja oskab kasutada käändeid; järgib eesti õigekirja aluseid ja õpitud põhireegleid;	Täis- ja kaashäälikud. Suluga ja suluta häälikud. Helilised ja helitud häälikud. Täis- ja kaashäälikuühend. Kaashäälikuühendi õigekiri. Vormiõpetus Sõnaliigid: tegusõnad, käändsõnad ja muutumatud sõnad. Käändsõna. Käändsõnade liigid:

			nimisõna, omadussõna, arvsõna, asesõna. Käänamine. Käänded, nende küsimused ja tähendus. Õige käände valik sõltuvalt lause kontekstist. Ainsus ja mitmus.
	EK.2.23	järgib eesti õigekirja aluseid ja õpitud põhireegleid.	Algustäheõigekiri (ajaloosündmused; ametinimetused ja üldnimetused; perioodikaväljaanded; teoste pealkirjad).

Kirjanduse õpitulemused ja õppesisu

3 nädalatundi

Nr	Õpitulemused. Õpilane...	Õppesisu
Ki.2.1	on läbi lugenud vähemalt kaks eakohast ja erižanrilist väärtkirjanduse hulka kuuluvat tervikteost (raamatut);	Krimikirjandus; rahvaluule, muinasjutud.
Ki.2.3	tutvustab loetud kirjandusteose autorit, sisu ja tegelasi;	Loetud raamatu autori, sisu ja tegelaste tutvustamine klassikaaslastele, õpetajale. Oma muljete ning mõtete avaldamine.
Ki.2.7	õpib tundma kultuuri eri ilminguid, sealhulgas teatri- ja filmikunsti, pärimus- ja muuseumikultuuri;	Tutvutakse eriliiki näidetega teatri- ja filmikunstist, pärimus- ja muuseumikultuurist. Varasema kokkupuute meenutamine antud teemadega ning klassile oma muljetest (viimane kogetud pärimusüritus, muuseumi- või teatrikogemus) lühikokkuvõtte tegemine.
Ki.2.8	eristab ilukirjanduse ja rahvaluule põhiliike ning olulisemaid žanre, nimetab nende tunnuseid ja toob näiteid;	Põhiliikide eristamine eritüüpi teksti põhjal. Liigile viitavate tunnuste ja näidete väljatoomine.
Ki.2.9	mõtestab luuletuse tähenduse iseenda elamustele ja kogemustele tuginedes;	Luuletekstide tõlgendamine ning ise luuletuse kirjutamine.
Ki.2.10	koostab teksti kohta sisukava, kasutades väiteid või märksõnu;	Teksti kavastamine: kavapunktid väidete ja märksõnadena.
Ki.2.11	leiab lõigu kesksed mõtted;	Lõikude kesksete mõtete otsimine. Teksti teema sõnastamine.

Ki.2.12	kirjeldab loetud tekstile tuginedes tegelaste välimust, iseloomu ja käitumist, analüüsib nende omavahelisi suhteid, hindab nende käitumist;	Loomamuinasjutu tüüptegelased. Tegelasrühmad. Tegelastevaheline konflikt, selle põhjused ja lahendamisteed.
Ki.2.15	kirjutab erineva pikkusega eriliigilisi omaloomingulisi töid, sealhulgas kirjeldava ja jutustava teksti;	Lühemad ja pikemad omaloomingulised tööd, nt loomamuinasjutt, seiklus- või fantaasiajutt, tekke- või seletusmuistend.
Ki.2.18	oskab teha vahet muinasjutul ja muistendil. seletab oma sõnadega epiteedi, võrdluse, muistendi ja muinasjutu olemust;	Muinasjutt. Muistend. Mõisted: loomamuinasjutt, luule, rahvalaul, tekkemuistend, seletusmuistend, valm, regilaul. Rahvalaulu olemus. Loomamuinasjutu sisutunnused (lugu, tegelased, hea võitlus kurjaga jne). Tekke- ja seletusmuistendi tunnused. Ajaloolise jutustuse tunnused;
Ki.2.21	tunneb ära ja kasutab enda loodud tekstides epiteete, võrdlusi ja algriimi.	Mõisted: algriim, epiteet, koomika, riim (värss), võrdlus. Epiteedi ja võrdluse äratundmine ja kasutamine. Valmi mõistukõnест arusaamine. Koomilise leidmine tekstist. Riimide leidmine ja loomine. Luuletuse rütmi ja kõla tunnetamine. Rahvaluule äratundmine.

Liikumise õpitulemused ja õppesisu

4 nädalatundi

Teema	Nr	Õpitulemused. Õpilane...	Õppesisu
Liikumisoskused	KK.2.2	liigub edasi vahendil muutavas keskkonnas;	Uisutamine, suusatamine, kelgutamine, räätsad.
	KK.2.4	käsitseb vahendit liikumiskombinatsioonides, mängudes, lihtsustatud sportmängudes ja teiste oskuste arendamiseks;	Reketimäng.
	KK.2.5	koostab kehaasendite ja liikumiste kombinatsioone;	Akrobaatika.
	KK.2.8	analüüsib enda tegevust rühmas tegutsejana;	Eneseanalüüs.
	KK.2.9	analüüsib enda liikumisoskusi, -ohutust ja turvavarustuse kasutamist;	Eneseanalüüs.
	KK.2.10	teab liikumisoskusi liikumisharrastuses;	Eneseanalüüs.

Liikumine ja kultuur	KK.2.25	teab rahvusvahelisi sportlasi ning tantsu ja liikumisega seotud kultuuriüritusi;	Maailmas toimuvad suurvõistlused ja antiikolümpiamängud.
----------------------	---------	--	--

Kunsti õpitulemused ja õppesisu

1 nädalatund

Teema	Nr	Õpitulemused. Õpilane...	Õppesisu
Väljaselgitamine, teadmine, mõistmine	Ku.2.1	*teab, kuidas rakendada eakohaselt visuaalkultuuri ilminguid (tehiskeskonna loomine);	<u>Internetikeskkonnas visuaalide loomine, programmeerimine. Ajamasina projekt.</u>
	Ku.2.2	teab olulisemaid ja tuntumaid Eesti maalikunstnikke;	Kompositsioon. Talvine maastikumaal.
	Ku.2.3	oskab leida informatsiooni kunsti autori tehnikate osas;	Maalimisvahenditega valitud kunstniku teose jäljendamine.
	Ku.2.4	oskab kasutada kunstitöö materjale säästlikult ning otstarbekalt;	Keskkonnasäästlikuma loometöö sõnaline kirjeldus ja lahenduste leidmine.
	Ku.2.5	märkab ja oskab kirjeldada nüüdisaegsete ja ajalooliste tarbeeremete ning hoonete erinevusi;	Igapäevaselt kasutatava eseme kujutamise.
	Ku.2.6	märkab ning kirjeldab koos õpetaja abistavate küsimustega seost ruumi/hoone suuruse, vormi, materjali ja otstarbe vahel;	Ehitise joonestamine koos lisadetailidega.
	Ku.2.7	tunneb ära, väärtustab ja rakendab autorsusega seotud põhimõtteid;	Õppetöö ajal tehtud loometöö autori poolt ära märgistamine. Autori nime kirja pildi omapäraseks disainimine.
Plaanimine ja ideede arendamine	Ku.2.8	*kasutab loovat lähenemist oma kunstitööde teostamisel ja leiab omanäolise lahendusviisi;	<u>Projektiga seondult temaatilise teose loomine.</u>
	Ku.2.9	visandab ja kavandab loovülesandeid, rakendab erinevaid kunstitehnikaid;	Mosaiik- ja kollaažitehnika. Virmaliste kujutamine.
Loomine	Ku.2.10	kasutab omanäolist lähenemist kolmemõõtmelise kunstitöö tegemisel, kavandades ja sidudes seda ajaloo projekti temaga;	Inimfiguur ja tehismaailm, erinevad joonistustehnikad.
	Ku.2.11	teeb õpetaja abiga põhjendatud valikuid õpitud kunstitehnikate hulgast;	Kolmemõõtmelise figuuri joonistamine profiilis.

Refleksioon, analüüs ja kriitika	Ku.2.12	analüüsib loodut ja arutleb enda loomingu üle;	Sündmuse teate kujundamine, suuline ning kirjalik analüüs.
	Ku.2.13	*selgitab ja analüüsib õpetaja antud küsimustele toetudes oma tööd, selgitab töökäiku ja põhjendab sisulist poolt;	Ajaloo projektiga ajamasina töö analüüsimine.
	Ku.2.14	annab kaasõppijatele toetavat tagasisidet õpetaja pakutud vormis ning põhjendab oma arvamust.	Enda loometöö analüüsimine ja füüsiliste materjalide säästlik kasutamine.

Muusika õpitulemused ja õppesisu

1 nädalatund

Teema	Nr	Õpitulemused. Õpilane...	Õppesisu
Pillimäng	Mu.2.6	süvendab I kooliastmes omandatud pillimänguoskusi ning mängib keha-, rütmi- ja plaatpille (valdavalt kaasmängudes);	Keha-, rütmi- ja plaatpillide mäng nii orkestris, ansambelis kui ka üksi, mille käigus kuulatakse ja kuulatakse nii enda kui ka teiste pillimängu.
	Mu.2.7	musitseerib muusikateadmisi ja -oskusi kasutades plokkflöödil ja/või väikekandlel või muul meloodiapillil; rakendab pillimängus digivõimalusi;	Väikekandlel või plokkflöödil mängimine, kasutades õpitud mänguvõtteid.
	Mu.2.8	seostab absoluutseid helikõrgusi noodipildis klaviatuuri ja/või õpitava muusikainstrumendiga;	Absoluutsed helikõrgused (tähtnimetused), nende kindlad asukohad klaviatuuril; lihtsamate meloodiate mängimine klaviatuuril (klaveril, süntesaatoril, erinevatel digitaalsetel rakendustel jne).
	Mu.2.9	rakendab muusikalist kirjaoskust musitseerides üksi ja erinevates pillikoosseisudes.	Mõisted: eeltakt, dünaamika, mezzopiano, mezzoforte, 4-osaline taktimõõt, noodivältused (kaheksandiknoot, kaheksandikpaus, tervenoot, tervepaus jne), duur- ja moll helilaad ja kolmkõlad, viulivõti, tähtnimetused, 1-, 2-, 3-osaline vorm, klaviatuur.
Muusika kuulamine	Mu.2.18	kirjeldab ja analüüsib kuulatud muusikat muusika oskussõnavara ja kirjaoskust kasutades;	Kogetud muusikaelamuste kirjeldamine, nende kohta arvamuse avaldamine eakohasel viisil suuliselt või muul looval viisil.

	Mu.2.19	*tunneb ja eristab eesti rahvamuusikat: rahvalaulu liike, rahvapille ja -tantse, teab oma kodukoha ja Eesti rahvamuusika sündmusi;	<u>Eesti rahvamuusika kuulamine, kuuldu kirjeldamine ning iseloomustamine. Kõla ja välimuse järgi eesti rahvapillide (hiu kannel, kannel, lõõtspill, torupill, sarved, vileid, parmupill jt) eristamine ning nende kirjeldamine.</u>
	Mu.2.20	*otsib infot ning uurib kuulatud heliteoste autorite ja kodukoha loomeinimeste loometegevust ning tutvustab seda kaaslastele;	<u>Laulu või muusikapala autorid (erinevatest infoallikatest teadmiste otsimine, nende klassikaaslastega jagamine). Erinevate heliloojatega, näiteks eesti ja õpitava repertuaariga seotud heliloojatega, tutvumine.</u>
	Mu.2.21	kuulab ning võrdleb hääle- ja kooriliike; tunneb kodukoha koore ja dirigente ning tuntumaid Eesti koore;	Kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusika ja esituskossete eristamine. Hääle- ja kooriliikide võrdlus.
	Mu.2.22	eristab kuuldeliselt sümfooniaorkestri pillirühmi;	Erinevate pillirühmade (klahvpillid, keelpillid, puhkpillid, löökpillid) kuulamine ja kõla ja välimuse järgi eristamine.
	Mu.2.23	analüüsib kuulatud ja/või virtuaalseid kontserte ning muusikalavastusi suuliselt ja kirjalikult, annab kuuldule ja nähtule hinnangu ning jagab kogemusi kaaslastega;	Kontserdiküllastaja hea käitumise tavad. Külalastud ja/või virtuaalsete kontsertide ning muusikalavastuste kirjeldamine suuliselt või kirjalikult. Eesti ooperiteatrid (Rahvusoper Estonia ja teater Vanemuine).
	Mu.2.24	rakendab muusikat kuulates muusikalist kirjaoskust.	Kogetud muusikaelamuse eakohane kirjeldamine, kasutades õpitud oskussõnavara.

Loodusõpetuse õpitulemused ja õppesisu

2 nädalatundi

Nr	Õpitulemused. Õpilane...	Õppesisu
L.2.10	mõõdab õhutemperatuuri, hindab pilvisust ja tuule kiirust ning määrab pilvetüüpe ja tuule suunda;	Ilmaelemendid ja nende mõõtmine. Ilmavaatlustabeli koostamine; temperatuuri mõõtmine, pilvisuse ja tuule suuna määramine ning tuule kiiruse hindamine.
L.2.11	võrdleb ilmakaardi põhjal ilma Eesti eri osades ning iseloomustab jooniste põhjal õhutemperatuuri, sademete hulka ja tuule suunda;	Ilmakaardid, tuuleroosid jms ilma kirjutavad joonised. Tutvumine erinevate meteoroloogia kodulehtedega: ilm.ee, ventusky jms.

L.2.16	kirjeldab jõe ja järve elukooslust, nimetab jõgede ja järvede tüüpilisemaid liike;	Jõgede ja järvede elustik. Veeorganismide määramine lihtsamate määramistabelite põhjal. Vesikatku elutegevuse uurimine. Mõisted: umbjärv, läbivoolujärv, rannajärv.
L.2.17	koostab uuritud veekogu toiduahelaid/toiduvõrgustikke;	Toiduahelate ja toiduvõrgustike moodustumine tootjatest, tarbijatest ning lagundajatest. Mõisted: tootjad, tarbijad, lagundajad, toiduahel, toiduvõrgustik, hõljum, rohevetikas, vesikirp, veeõitsemine, kaldataim, veetaimed, lepiskala, röövkala.
L.2.18	iseloomustab katsete põhjal õhu koostist ning omadusi; seostab need looduses toimuvate protsessidega;	Soojusaste, õhurõhk, hapnikusisaldus, saastumine, õhu kaal.
L.2.25	võrdleb katsete põhjal heli levimist erinevates materjalides; seostab heli kõrguse võnkumise sagedusega;	Heli levimine erinevates materjalides, heli kõrgus, võnkumine.
L.2.32	seostab hapniku ja süsihappegaasi põlemise, kõdunemise ning hingamise fotosünteesiga; toob näiteid ainete ringkäigu kohta looduses; selgitab hapniku rolli põlemisel, kõdunemisel ja organismide hingamisel ning hapniku tähtsust organismidele.	Õhu omadused ja koostis: küünla põlemine suletud anumal; õhu kokkusurutatavus; õhu paisumine soojenedes, veeauru kondenseerumine.

Matemaatika õpitulemused ja õppesisu

4 nädalatundi

Teema	Nr	Õpitulemused. Õpilane...	Õppesisu
Arvutamine	Ma.2.5	teab hariliku ja kümnendmuru mõisteid ning kujutab murdarve arvkiirel; teab murru lugeja ja nimetaja tähendust; teab, et murrujoonel on jagamismärgi tähendus; kujutab harilikke murde arvkiirel; oskab harilikku murdu seostada kümnendmurruga; kujutab kümnendmurde arvkiirel;	Murdarv, harilik murd, kümnendmurd, murru lugeja ja nimetaja.
	Ma.2.6	kujutab joonisel harilikku murdu kui osa tervikust;	Murru nimetaja kui näitaja, mitmeks osaks on tervik jaotatud. Murru lugeja kui näitaja, mitu osa on võetud.

Ma.2.8	korrutab kirjalikult kuni kolmekohalisi naturaalarve; jagab kirjalikult kuni 5-kohalisi arve kuni 2-kohalise arvuga;	Kirjalik korrutamine ja jagamine.
Ma.2.9	selgitab ning kasutab liitmise ja korrutamise seadusi; avab sulgusid arvavaldiste korral; toob ühise teguri sulgudest välja;	Arvavaldise lihtsustamine sulgude avamise ja ühisteguri sulgudest väljatoomisega. Liitmis- ja korrutamistehte põhiomadused ning nende rakendamine.
Ma.2.10	tunneb tehete järjekorda (liitmine/lahutamine, korrutamine/jagamine, sulud), arvutab kuni neljatehete arvavaldiste väärtusi;	Tehete järjekord.
Ma.2.11	eristab paaris- ja paarituid arve; teab, et 0 on paarisarv; oskab selgitada (visualiseerides ja üldistades) tehete tulemuse paarsust komponentide paarsuse põhjal;	Paaris- ja paaritud arvud.
Ma.2.12	eristab alg- ja kordarve nende omaduste põhjal; teab algarvu ja kordarvu mõisteid; teab, et arv 1 ei ole alg- ega kordarv; oskab kindlaks määrata 100 piires, kas arv on alg- või kordarv; esitab kordarvu algtegurite korrutisena (aritmeetika põhiteoreem);	Alg- ja kordarvud.
Ma.2.13	kasutab mõisteid kordne ja tegur ülesandeid lahendades; mõistab, mida tähendab vähim võimalik ja suurim võimalik ning miks on kasulik leida SÜT ja VÜK; leiab arvude suurima ühisteguri (SÜT) ja vähima ühiskordse (VÜK);	Arvu tegurid ja kordsed. Algarvud ja kordarvud, algtegur. Arvude suurim ühistegur ja vähim ühiskordne.
Ma.2.14	sõnastab ja kasutab jaguvustunnuseid (2-, 3-, 5- ja 10-ga); oskab selgitada, mida tähendab, et üks arv jagub teisega; leiab arvu tegureid ja kordseid; teab, et iga arv jagub iseendaga ja arvuga 1; teab, et arv 0 jagub kõikide arvudega;	Arvude jaguvus. Jaguvuse omadused. Jaguvuse tunnused (2-ga, 3-ga, 5-ga, 10-ga).

		<p>mõistab, et kui arv jagub etteantud arvuga, siis ka selle arvu mistahes kordne jagub etteantud arvuga; selgitab visualiseerides etteantud arvu korral kahe arvu summa ja vahe jaguvust/mitte jaguvust, kui on teada liidetavate või vähendatava ja vähendaja jaguvus etteantud arvuga; otsustab jagamist sooritamata, kas arv jagub 2-ga, 3-ga, 5-ga või 10-ga;</p>	
Andmed	Ma.2.18	<p>*teab joon- ja tulpdiagrammi ning loeb neilt andmeid; tajub skaala tähendust arvkiire ühe osana; toob näiteid skaala kasutamise kohta igapäevaelus ja loeb andmeid erinevatelt skaaladelt; loeb andmeid tulp- ja joondiagrammilt ning oskab neid iseloomustada;</p>	<p><u>Mõisted: sagedus, sagedustabel, skaala, diagramm, tulpdiagramm, joondiagramm, aritmeetiline keskmine.</u></p>
	Ma.2.19	<p>*illustreerib joonestusvahendite ja digivahendite abil arvandmestikku joon- ja tulpdiagrammiga; valib sobiva skaala/skaalaühiku diagramme joonistades/koostades;</p>	<p><u>Skaala, tulp- ja joondiagrammid.</u></p>
	Ma.2.21	<p>kasutab andmete kogumiseks erinevaid meetodeid (mõõtmine, küsimustik);</p>	<p>Arvandmete kogumine ja korrastamine.</p>
	Ma.2.22	<p>kogub lihtsa andmestiku, koostab sagedustabeli ning arvutab aritmeetilise keskmise; kogub lihtsaid andmestikke nii mõõtes kui ka küsitledes; korrastab lihtsaid arvandmeid ja kannab neid sagedustabelisse; teab, mis on sagedus ning oskab seda leida; arvutab aritmeetilise keskmise, sh digivahendeid kasutades; oskab analüüsida kogutud andmete põhjal leitud tulemusi; kontrollib ja hindab saadud tulemusi, (sh mõistab, et</p>	<p>Arvude aritmeetiline keskmine.</p>

		etteantud arvude aritmeetiline keskmine peab jääma suurima ja vähima väärtuse vahele);	
	Ma.2.23	analüüsib, milliseid andmeid esitada tabelina, milliseid joon- või tulpdigrammina, põhjendab valikut;	Tabel, joon- ja tulpdigramm
Geomeetrilised kujundid ja mõõtmine	Ma.2.31	joonestab ning tähistab punkti, sirge, kiire, lõigu; joonestab sirge, kiire ja lõigu ning selgitab nende erinevusi; märgib ning tähistab punkte sirgel, kiirel ja lõigul; joonestab ristuvad, lõikuvad ja paralleelsed sirged; eristab sirgete ristumist ja lõikumist; teab, et ristuvatel sirgetel asetsevad lõigud on omavahel risti; tunneb ning kasutab paralleelsuse ja ristumise sümboleid; joonestab lõikuvaid ja ristuvaid sirgeid; joonestab paralleelseid sirgeid paralleellükke abil; teab, et läbi antud punkti saab antud sirgele joonestada ainult ühe ristsirge; teab, et kui kaks sirget tasandil on risti ühe ja sama sirgega, siis need kaks sirget on paralleelsed; joonestab joonestusprogrammiga paralleelseid-, ristuvaid- ja lõikuvaid sirgeid;	Sirglõik, murdjoon, kiir, sirge. Paralleelsed ja ristuvad sirged.
	Ma.2.32	joonestab, liigitab ja mõõdab nurki (täisnurk, teravnurk, nürinurk, sirgnurk, kõrvunurgad, tippnurgad); joonestab nurga, tähistab nurga tipu ja kirjutab nurga nimetuse sümboli ja tähtedega; võrdleb etteantud nurki visuaalselt ning liigitab neid, joonestab teravnurga, nürinurga, täisnurga ja sirgnurga; kasutab malli nurga suuruse mõõtmiseks ja etteantud suurusega nurga joonestamiseks; teab täisnurga ja sirgnurga suurust; leiab jooniselt kõrvunurkade ja tippnurkade paare;	Nurk. Nurkade liigid. Nurga mõõtmine malliga. Kõrvunurgad. Tippnurgad.

		<p>joonestab kõrvunurki ja teab, et kõrvunurkade summa on 180°;</p> <p>arvutab antud nurga kõrvunurga suuruse;</p> <p>joonestab tippnurki ja teab, et tippnurgad on võrdsed;</p> <p>joonestab digilahendusi kasutades etteantud suurustega nurki ja oskab mõõta seal etteantud nurkade suurusi;</p>	
Probleemide lahendamine	Ma.2.45	<p>nimetab probleemide lahendamise skeemi etappe ja kasutab probleemide lahendamise skeemi ülesande lahendamiseks;</p> <p>tunneb probleemülesande lahendamise etappe;</p> <p>kontrollib ja hindab kriitiliselt oma lahenduskäike ja tulemusi;</p> <p>lahendab mitmetehtelisi tekstülesandeid;</p>	Probleemide lahendamise skeem.
	Ma.2.46	valib endale sobiva lahendusstrateegia (visandamine, visualiseerimine, andmete korrastamine);	Erinevad lahendusstrateegiad.
	Ma.2.47	valib endale sobiva lahendustee ja hindab kriitiliselt saadud tulemust;	Tulemuse hindamine.
	Ma.2.48	kontrollib ja hindab oma lahenduskäikude tulemust;	Tulemuse hindamine.
	Ma.2.50	<p>lahendab mitmetehtelisi tekstülesandeid;</p> <p>lahendab jaguvusega seotud tekstülesandeid, sh hindab olukordade võimalikkust, kus oluline on arvude paarsus/ jagumine mingi arvuga. Valib endale sobivaima lahendusstrateegia;</p> <p>rakendab jaguvustunnuseid, jaguvuse omadusi, algteguriteks lahutamist, SÜT-i ja VÜK-i leidmist probleemülesannete lahendamisel;</p>	Tekstülesannete lahendamine.
	Ma.2.51	<p>koostab mitmetehtelisi tekstülesandeid;</p> <p>koostab mitmetehtelisi tekstülesandeid, mille lahendamisel saab kasutada arvude jaguvust;</p>	Tekstülesannete loomine.
	Ma.2.52	kasutab matemaatika õppimisel erinevaid õpistrateegiaid (sh kordamine, märkmete tegemine, analoogiate loomine, üldistamine);	Erinevad õpistrateegiad.

	Ma.2.53	hindab oma arengut matemaatiliste teadmiste ja oskuste omandamisel.	Oma arengu hindamine matemaatiliste teadmiste ja oskuste omandamisel.
--	---------	---	---

Inimeseõpetuse õpitulemused ja õppesisu

1 nädalatund

Nr	Õpitulemused. Õpilane...	Õppesisu
I.2.1	teab, et meedia saab mõjutada inimeste tervisekäitumist, toob näiteid;	Meedia mõju tervisekäitumisele.
I.2.2	toob näiteid, kuidas meedia abil saab suurendada inimeste kehalist aktiivsust;	Erinevad tervisealased kampaaniad, võistlused jms ning nende mõju tervisekäitumisele.
I.2.7	nimetab murdeas toimuvaid füüsilisi ja emotsionaalseid muutusi;	Murdeiga inimese elukaares. Inimese arenguetapid, põhiohk murdeal ja sellega kaasnevate muutustega.
I.2.8	toob esile arengulisi individuaalseid erinevusi, mõistab inimeste erivajadusi;	Erivajadused. Inimeste erinevused ja selle aktsepteerimine.
I.2.9	toob näiteid erinevast arengutempost murdeas;	Kehaliste muutuste erinev tempo murdeas.
I.2.10	selgitab keha eest hoolitsemise vajalikkust;	Kehalised ja emotsionaalsed muutused murdeas. Suhtumine kehasse ja oma keha eest hoolitsemine.
I.2.16	teab, et tal on õigus öelda „ei“, ja demonstreerib õpituatsioonis „ei“ ütlemist oma tervise kaitsel ja õiguste eest seismisel;	Riskikäitumise raames. Oskus öelda “ei” ilma ennast ja teisi kahjustamata. Enda vajaduste eest seimine. Enda tõekspidamiste väljaselgitamine ja väärtustest lähtuv käitumine.
I.2.22	toob näiteid turvalisest suhtlemisest igapäevaelus, sh internetis ning lahendab õpituatsioonis teemakohaseid probleeme;	Turvaline käitumine internetikeskkonnas. Sotsiaalmeedia ja vaimne tervis.
I.2.33	*märkab ja toob esile enda ning teiste positiivseid omadusi;	<u>Murdeea teema.</u>
I.2.40	toob näiteid elu ja tervist ohustavatest teguritest ja teab, kuidas neid vältida, hoidub riskikäitumisest;	Uni, piisav liikumine, tervislik toitumine, huvitegevused, eneseharimine, terved suhted kaaslastega jms on eelduseks õnnelikuks eluks, mis ei vaja uimastamist.
I.2.41	selgitab, miks on normid, sh liikluseadus kohustuslik kõigile ning järgib neid;	Liikluseeskirjad jalakäija, pisisõiduki, auto, tasakaaluliikuri, jalgratta, rulluisukude, rula, tõukerattaga liiklemisel. Tegevus-tagajärg seosed. Õpilane teadvustab "minuga ei juhtu" mõtteviisi

		ohtlikkust ja toob näite, kus see võib tekkida ning variandi õigest tegutsemisest.
I.2.43	kirjeldab tubaka, alkoholi ja teiste uimastite tarbimise kahjulikku mõju tervisele;	Tubaka, alkoholi ja teiste levinud uimastite tarbimisega seonduvad riskid tervisele.
I.2.44	demonstreerib õpituatsioonis, kuidas keelduda ennast ja teisi kahjustavast tegevusest, kasutades tõhusaid enesekohaseid ja sotsiaalseid oskusi.	Tõhusad enesekohased ja sotsiaalsed oskused uimastitega seotud situatsioonides.

Ajaloo õpitulemused ja õppesisu

2 nädalatundi

Nr	Õpitulemused. Õpilane...	Õppesisu
A.2.1	*koostab lihtsa programmi, mis võimaldab aastaarvu viia kokku ajalooajalooperioodiga;	<u>Ajamasina projekt.</u>
A.2.2		
A.2.3		
A.2.6	*koostab lihtsa programmi, mis võimaldab aastaarvu viia kokku ajalooajalooperioodiga;	<u>Ajamasina projekt.</u>
A.2.7	koostab lihtsa ajajoone ning paigutab sinna aastaarvu järgi sündmusi;	Eesti ajaloo telje täiendamine klassis ja õpimapis.
A.2.8	*kasutab perekonnavaloo uurimisel eritüübilisi allikaid;	<u>Ajamasina projekti jaoks oma perekonnaliikmete kohta eluloolise info kogumine.</u>
A.2.9	*koostab lühikokkuvõtted käsitletud Eesti ajaloo perioodidest	<u>Ajamasina projektis perioodide kohta kokkuvõtete loomine.</u>
A.2.11	*koostab lühikokkuvõtted käsitletud Eesti ajaloo perioodidest	<u>Ajamasina projektis perioodide kohta kokkuvõtete loomine.</u>
A.2.12	*koostab lühikokkuvõtted käsitletud Eesti ajaloo perioodidest	<u>Ajamasina projektis perioodide kohta kokkuvõtete loomine.</u>
A.2.13	*leiab internetist sobiva pildi ajalooajalooperioodi iseloomustamiseks;	<u>Ajamasina projekt.</u>
A.2.14	tunneb ära olulisemad õpitud mõisted, sündmused ja isikud Eesti ajalooajaloost;	Eesti ajalugu: mõisted, sündmused ja isikud.
A.2.26	kasutab ajalookaarti.	Ajalookaart. Kaardid: Vana-Liivimaa, Rootsi impeerium, Vene tsaaririik, Põhja-Euroopa kahe maailmasõja vahel, Nõukogude Liit, tänapäeva Euroopa.

Käsitöö, kodunduse ja tehnoloogiaõpetuse õpitulemused ja õppesisu

2 nädalatundi

Nr	Õpitulemused. Õpilane...	Õppesisu
KKT.2.1	tunneb põhilisi toiduaineid ja nende omadusi ning valmistab lihtsamaid toite;	Toiduained, värsked salatid valmistamine.
KKT.2.2	valib töövahendid töö eesmärgi järgi ning kasutab neid ohutusnõudeid arvestades;	Töövahendid koogis, ohutushoid.
KKT.2.3	leiab vajalikku infot pakenditelt ja teabeallikatest ning teab intellektuaalse omandi autoriõigustest;	Erinevate teabeallikate kasutamine ja suuline analüüs.
KKT.2.4	käsitseb ja hooldab lihtsamaid tööriistu (käärid, nuga, nõel, naaskel, haamer); hoiab korras oma õppevahendeid ja töökohta; kasutab ohutustehnika nõudeid erinevate tövõtete rakendamisel;	Oma töövahendite korrashoid ja ohutus. Sobivate tövõtete rakendamine.
KKT.2.5	planeerib õpetaja juhendamisel oma või rühma terviklikku tööprotsessi;	Tööde järjekord, tööjaotus. Ühise töö analüüs suuliselt.
KKT.2.6	kavandab omandatud tövõtete baasil jõukohaseid esemeid üksi ja rühmas, oskab kasutada videojuhendit;	Ideede leidmine ja edasiarendamine kavandiks.
KKT.2.7	töötab sihikindlalt ja viib oma kavandatu lõpule;	Oma tööprotsessi kavandamine, analüüs ja elluviimine.
KKT.2.8	kasutab materjale säästlikult ning leiab võimalusi nende taaskasutuseks;	Materjalide säästlik kasutamine ja uuskasutusvõimaluste leidmine läbi kunstitöö tegemise.
KKT.2.9	rakendab teistes ainetes õpitut ja loob seoseid erinevate eluvaldkondade vahel õpituga;	Lõiming teiste õppeainetega.
KKT.2.10	teab ja kasutab kavandamisel rahvuslikke kujunduselemente ning tunneb Eesti rahvuslikku käsitööd;	Rahvusliku kujunduselemendi disainimine digivahenditega.
KKT.2.11	teab ja väärtustab tervisliku toitumise põhialuseid;	Toidupüramiidi meisterdus digitaalkeskkonnas digivahenditega.
KKT.2.12	mõistab rühmas töötamise või töö jaotamise olulisust ühise eesmärgi saavutamisel;	Töö jaotamine meeskonnas ja kirjalikud kokkulepped.
KKT.2.13	*esitleb rühma töö lõpptulemust, analüüsib ja põhjendab tööprotsessi valikuid suuliselt, kasutab digivahendeid;	<u>Projekti esitlemine ja suuline analüüs.</u>

KKT.2.1 4	järgib töötades hügieeni-, korra- ja puhtusenõudeid, korrastab oma töökoha ning töövahendid;	Isiklik hügieen ja nõuetekohane toidu käsitlemine köögis.
KKT.2.1 5	teab materjalide ja toiduainete säilitamise nõudeid.	toidu säilitamine ja pakendamise nõuded.

Inglise keele õpitulemused ja õppesisu

3 nädalatundi

Nr	Õpitulemused. Õpilane...	Õppesisu
AV.2.1	mõistab väga lihtsat selge ülesehitusega ettekannet või esitlust tuttavatel teemal, kui seda illustreeritakse slaidide, konkreetsete näidete või diagrammidega ja kõneldakse aeglaselt, selgelt ning vajaduse korral korrates;	Kuulamisülesanded: dialoogid, sõnumid, jutud, mis sisaldavad õpitud sõnavara ja vastavad õpilaste keeleoskuste tasemele. Lihtsama sõnavaraga laulud, raadiosaated ja multifilmid.
AV.2.2	loeb tekste õpitaval teemal ja vastab teksti põhjal küsimustele;	Lihtsamate tekstide lugemine, neist info leidmine.
AV.2.3	esitab lihtsat eelnevalt ettevalmistatud ja päheõpitud teksti;	Jõululuuletuse esitamine.
AV.2.4	kirjutab lihtsaid tekste tuttavatel teemal, väljendades oma muljeid ja arvamusi;	Teated, postkaardid, lühisõnumid, kutsed. Lühikeste tekstide, nt jutukeste koostamine abivahendeid kasutades.
AV.2.5	tunneb õpitud sõnavara õige kirja;	Koolis õpitud sõnavara kirjutamise harjutamine ja kinnistamine; kodune enesetestimine; sõnadetööd.
AV.2.6	kirjutab teemakohaseid loovtekste etteantud juhiste või küsimuste põhjal;	Erinevate teemakohaste kirjutamisülesannete täitmine (loovkirjutamine; kirjalikud dialoogid teemakohase sõnavaraga; lühiessee; arvamus jne).
AV.2.7	loeb läbi ja tutvustab vähemalt ühte raamatut;	Lugemine tunnis 15 minutit igal nädalal; lisandub kodune lugemine.
	täidab iseseisvalt õppimise päeva ülesanded õigeaegselt, harjutades seeläbi aja planeerimise oskust;	Õpetaja poolt kodus teha jäetud ülesannete iseseisev lahendamine iseseisvaõppe päeva jooksul õpetajale esitamine.
AV.2.9	kasutab õigesti õpitud grammatilisi struktuure.	Grammatiliste harjutuste tegemine; lauseehituse kordamine.

B-võõrkeele õpitulemused ja õppesisu

2 nädalatundi

Vene keel

Nr	Õpitulemused. Õpilane...	Õppesisu
BV(v).2. 1	saab aru selgelt hääldatud fraasidest, lausetest ja tuttava situatsiooniga seotud lühikestest dialoogidest;	Tähepanelikku kuulamist nõudvate mängude mängimine; laulude, luuletuste ja lugude kuulamine; dialoogide harjutamine.
BV(v).2. 2	mõistab selgelt ja aeglaselt antud juhiseid ning pöördumisi; saab aru lihtsatest kirjalikest tööjuhistest;	Suuliste korraldustele reageerimine; kirjalike tööjuhiste lugemine.
BV(v).2. 3	oskab lühidalt tutvustada iseennast (nimi, vanus, hobid); saab hakkama õpitud sõnavara ja lausemallide piires lihtsate kirjeldustega;	PRÕKi teemad: "Igapäevaelu: õppimine ja töö", "Vaba aeg".
BV(v).2. 4	loeb sõnu, fraase ja lauseid õpitud sõnavara ulatuses; tunneb tekstis ära tuttavad sõnad ja fraasid; arusaamist toetab pildimaterjal;	Loetellu sobimatu sõna äratundmine; küsimustele vastamine, lünkade täitmine.
BV(v).2. 5	oskab õpitud fraase ja lauseid mudeli järgi kirjutada;	Mudeli järgi kirjutamine.
BV(v).2. 6	kasutab üksikuid ära õpitud tarindeid ja lausemalle, kuid neiski tuleb ette vigu;	Tegusõna - tegusõna <i>быть</i> : oleviku $\emptyset$ -vorm. Mineviku vormi moodustamine; tuleviku vormid: ainsuse / mitmuse pöördelõpud. Eitav kõneliik: <i>я не играю, мальчик не играет, мы не играем</i> jne. Tegusõnade pööramine (olevik ja tulevik). Mineviku vormide moodustamine. Asesõna - isikulised asesõnad. Isikuliste asesõnade käänamine.
BV(v).2. 8	tunneb õpitavat keelt kõnelevate riikide tähtpäevasid ja kombeid;	Erinevate tähtpäevade arutamine klassis. Lihtsamate tekstide lugemine. Võrdlemine Eestis tähistatavate tähtpäevade ning kommetega (uusaasta ja jõulud).
BV(v).2. 9	seab endale õpieesmärke ning hindab koostöös kaaslaste ja õpetajaga oma saavutusi.	Refleksioon trimestri lõpus.

Hispaania keel

Nr	Õpitulemused. Õpilane...	Õppesisu
BV(h).2. 1	saab aru selgelt hääldatud fraasidest, lausetest ja tuttava situatsiooniga seotud lühikestest dialoogidest;	Tähepanelikku kuulamist nõudvate mängude mängimine; laulude, luuletuste ja lugude kuulamine; dialoogide harjutamine.

BV(h).2. 2	mõistab selgelt ja aeglaselt antud juhiseid ning pöördumisi; saab aru lihtsatest kirjalikest tööjuhistest;	Suuliste korraldustele reageerimine; kirjalike tööjuhiste lugemine.
BV(h).2. 3	oskab lühidalt tutvustada iseennast (nimi, vanus, hobid); saab hakkama õpitud sõnavara ja lausemallide piires lihtsate kirjeldustega;	PRÕKi teemad: "Igapäevaelu: õppimine ja töö", "Vaba aeg".
BV(h).2. 4	loeb sõnu, fraase ja lauseid õpitud sõnavara ulatuses; tunneb tekstis ära tuttavad sõnad ja fraasid; arusaamist toetab pildimaterjal;	Loetellu sobimatu sõna äratundmine; küsimustele vastamine, lünkade täitmine.
BV(h).2. 5	oskab õpitud fraase ja lauseid mudeli järgi kirjutada;	Mudeli järgi kirjutamine.
BV(h).2. 6	kasutab üksikuid ära õpitud tarindeid ja lausemalle, kuid neiski tuleb ette vigu.	Rõhulised isikulised asesõnad (<i>yo, tú</i> jne) ja nende (mitte) kasutamine. Enesekohased asesõnad (<i>me lavo, te peinas</i> jt). Omastavate asesõnade rõhutatud vormid (<i>mi casa</i>) ning ühildumine. Näitavad asesõnad (<i>este, ese, aquel, eso</i> jt) ning ühildumine.